

Simon

Délutánonként ő az úr. Bajusz, fekete kefefrizura, láncdohányos bőr. Alacsony férfi. Egy nyolcéves lány a mellkasáig ér. Amikor megüti, egy szinten vannak: a kislány orra és Simon behajlított karja. Elvesz egy könyvet a padról, a mellkasa elé emeli, azután a lány orrára üt vele. Gyorsan zajlik: felkapja, üt. A könyv már is újra a helyén, a padon. Sárga könyv. Nem fáj különösebben, puha kötésű a könyv, valami bizsergő zsidbadás, meg valamennyi vér, de ezt a többiek még nem tudják, csak a lány érzi: ahogy lefelé csorog a jobb orrlyukában. Erre a lassú csorgásra figyel, nem arra, amit a férfi kiabál, ezért később nem is emlékszik rá. Arra sem emlékszik, mi előzte meg az ütést. Lehet, hogy semmi nem előzte meg. Néha nincs is előzmény.

Bejön, odaint egy fiút, ujjait kétoldalt a halántéka alatt az arcára szorítja, és lassan fölfelé húzza. Úgy néz ki, mintha simogatná. A többiek nevetnek. A fiú utána elsírja magát, ezért kipróbálják magukon: minden egyes hajszál külön fáj. Skalpolás. Rövid hajjal jobban lehet, mint hosszúval. Talán ezért választott fiút.

Délutánonként Simon az úr az iskolaudvar hátsó részén, ahol minden az előző korszakból maradt. A kusza kerítés, a futópálya, az iskola kertje, a budik, meg a régi iskola barakkja, ahol most néhány szaktanterem van elhelyezve, és délutánonként a napközi. Egytől ötig. Délelőtt a felesége uralkodik, övé az új, utcára néző épület, ő a kezükre ver, és barackot nyom a fejükre. Simon ritkán ver, inkább cibál. Fülcimpát, haját vagy csak a bőrt. Ahová nyúl, fogantyú. Csak ki kell nyújtania a kezét, mindig van ott egy darab test, elkapja, és a test többi részével együtt odapenderíti, ahová való. Vér eddig még nem folyt.

Most folyik, a kislány jobb orrlyukából. Huhh, szólal meg egy gyerek a közelben. A nyolcéves lány mindenekelőtt: büszke. Hogy ő az első, akinél vér folyik, lány létére. Hagyja folyni. Simonra néz. A büszkeség mellett kicsit sajnálja is. Vér, ez még itt is sok. Baja lehet belőle. Neki már nem lehet nagyobb baja. Már vérzik.

Ő Simon egyik kedvence, mert olyan okos. Visszafelé is fel tudja mondani az ábécét. Néha felállítja, és azt mondja a többieknek: jól nézzétek meg ezt a lányt! Ilyen egy iskolaelső! Máskor csak annyit mond neki, ahogy elmegy mellette: mi van, művésznő? Megint máskor lehülyézi, és cibálja, ahol éri. Ma a haját. Szétterpesztett ujjal nyúl felé, és megfogja a copfját, a szalag alatt, a guminál jól meg lehet fogni. Kirángatja a padból, és hátralökődösi, a falhoz, ott kell állnia hátrahajtott fejfel. A többieknek nem szabad hátranézniük.

Olvasnak valamit. A délutánok ábécével, egyszereggel és hangos olvasással telnek. Simon. Fel-alá sétál a padsorok között. Ha odaér hozzá, szidalmakat mormol. Hisztérikus tyúk. Jól van, hajolj csak hátra még jobban, még a végén lemész

hídba. A vérzés közben valószínűleg tényleg elállt. A torkában már nincs semmi. Mégis így áll, hátrahajtott fejjel. Ha Simon azt mondta, álljon így, akkor így áll. Nézi maga előtt a meredek falat, meg a mennyezetet. Barnás fal, fehér plafon. A plafon az egyetlen itt, ami fehér. Az úgynevezett barna szalon. Olajos padló, gesztenyeszínű cserépkályha, a sötét fakeretekben hasznos tananyag. Feltehetően. Ebből a szemszögből nem felismerhető. Nyilván valami történelem. A barna szalont történelemteremnek is hívják. Az ablakon túl az iskola kertje és a budik. Belehányni egy budiba. Ez az első orrvérzése. Hánynia már többször is kellett. Egyszer jó lenne elájulni. Esély sincs rá. Soha nem ájul el. Elaludni se tud parancsszóra. Amíg le nem megy a nap, ő ébren van.

Néha viszont egyszerűen kimaradnak neki dolgok. Nem vette észre, mikor mentek el a többiek. Pedig zajjal kellett hogy járjon: amikor egyszerre csattan negyven iskolatáska zárja. És amíg felsorakoznak az ajtónál. Meg utána odakint a biciklik, az is behallatszik. De semmi. Egyszer csak magukra maradtak. Simon fel-alá járkal a padsorok között, közelít hozzá, távolodik tőle, közelít hozzá. Amikor közeledik, mintha dúdolna. Kezét összekulcsolta a háta mögött, cipőorra kicsiny hegyét minden lépésnél lendületesen felfelé és kifelé lendíti. Afféle tánc ez. Vidáman dúdol, és közben motyog valamit. Mesél. Eleinte csak úgy magának. Keveset érteni belőle. Aztán csak ki lehet venni egy-egy szót. Háború. Tetvek. Ennyit ért belőle a lány. Tetvek. Viszketni kezd a feje, a szétbomlott copfja, de nem vakarja meg.

A szegénység, mondja Simon. Mindenki szegény volt. De mennyire szegény. Már nem dúdol, sóhajt. És sétál.

Apám, mondja, cipész volt. Jól ment a sorunk. Mindig volt mit enni. Száraz kenyérenél egyebet is. Mindenki tudta, ki az a Simon. Az almát és a szalonnát szétosztottam az iskolában, nesze, ez a tied, nesze, ez a tied. A tanítónő azt mondta apámnak, hogy megbuktatni nem tudja, ahhoz túl okos, de a suszterságnál sem fogja többre vinni. Nem szerette apámat. Lehet, hogy időnként pimasz is volt. Így lett apám cipész. Mi jól jártunk. Egyszer elveszítettem egy ötvenkoronást. Tudod, mennyit ért akkor ötven korona? Mint ma egy havi fizetés. Nagy szél volt. Ahogy a templom mögé értem, kifordította a tarisznyámat, észre se vettem. A sekrestyés találta meg. Szerencsére nem dobta be a perselybe. Ötven korona. Később ötvenmillió korona volt egy tojás. Na, hány nulla van egy millióban? Ez még téged is megizzaszt, mi? Meg a hetes szorzótábla. Tudom, hogy nem szereted. Szemmel tartalak, mégis mit képzelsz. – Mormolás. – Hatvanan egy osztályban. Az annyi, mint hatvan darab szén a kályhában. A lányoknak föl kellett emelniük a szoknyájukat, és ráülniük. A vaskályhára. Megégette a feneküket.

Most mögötte áll. Ő a plafont nézi.

Őt ez nem érdekelte, a tanító urat. A fiúkat bottal vagy vonalzóval. A lányokat meg a kályhára zavarta. Hogy megégesse a feneküket.

Úgy nézett ki a bőrük, mint a töredezett cukormáz. Milyen lehet ma a fenekük? Megint a tábla felé indul. A zsebkéséről mesél. Hogy mennyire éles volt. Faragott vele. Egyszer mélyen belevágott az ujjába. Tíz réteg sebtapaszt tett rá, de azt is átvérezte. Ma már nincs fafaragás az iskolában. Aztán ő volt a kapus. Amit ezzel a kis kezével meg tudott állítani, azt megállította. Egyszer nem. Érezte, hogy nem tudja megállítani a labdát. Vagy a labdával együtt beesik a vonal mögé. El

akarta ütni kézzel a kapu fölé, a pályán kívülre. Elvétette. Jól kifütyülték. Naná, hogy kifütyülik ilyenkor az embert. Hetvenegyedik perc, Simon, öngól.

Sötétedik. Homályosan dereng a barna fal. Odakint csörömpölés. A gondnok. Simon is hallja. Kimegy a folyosóra, beszél, visszajön. A gondnok mindig az énekteremben kezd. Aztán jön a biológia, a földrajz, és a végére hagyja a történelmet. Van még egy kis idő. Simon az egyik pad tetejére ül valahol elöl, onnan néz. A lány áll, hátrahajtott fejjel. Világít az orrához tartott fehér zsebkendő.

Vajon meddig bírja így? És mi a célja ezzel? Mi járhat a fejükben? Mondj már valamit. Mi jár a nők fejében? Mind örültek. Tudom, miről beszélek. Két lányom van. Senki se tudja, mi jár ezeknek a fejében.

Kibont egy cukrot, a szájába dugja. Amióta nem gyújthat rá. Ujjai közt zörgeti az üres cukorkás papírt. Más zajt nem csap. Néha cuppogás, ahogy szopogatja. Odakintről a felmosóvödör csörömpölése. A lány a falnál áll. Kicsit imbolyog. Az a csálé fehér szalag a hajában, lebeg a barnás félhomályban. A térdhajlata, a harisnyája. Egyéb nem látszik belőle. Sötétkék köpenye beleolvad a sötétbe. Fölötte a világosabb haj. Ha kicsit megerőlteti a szemét az ember.

Tudod te egyáltalán, milyen közel kerültünk most egymáshoz? Te kis béka. Még akkor is, ha köztünk van ez az egész terem. Közel vagyunk egymáshoz, gondolja Simon. Közel. Jól megnézi a lányt. Kicsi békám. Brekeke.

Megköszöri a torkát. Leszáll a padról. Na jó. Most már elegendem van a lelki terrorból. Eridj haza. Hallod?

Odamegy hozzá, megfordítja a lányt, két kezébe veszi és lejjebb fordítja a fejét, hogy rendesen előrenézzen, utána még egy darabig tartja, hogy valóban úgy is maradjon. Közben tenyerét a lány fülére szorítja, amíg csöngeni nem kezd. Megfogja a lány zsebkendőjét szorongató kezét, közben enyhén belecsíp az orrába, nem nagyon, nem annyira, hogy megint vérezni kezdjen, csak hogy egy kicsit fájjon. Nem látszik semmi. Az a kevés vér mind a zsebkendőben van. Ide-oda forgatja a lány fejét. Nem ment-e a torkára vagy a fülébe. Néha a fülükbe csorog a könny, és lecsöpög a fülcimpájukról. Nem látszik semmi. Fehér, sima bőr. Néhány vékony világos hajszál maradt az ujjai közt. Összezárja az öklét, benne a hajszálak. A másik kezében a véres zsebkendő. Odamegy a kályhához, beledobja. Pedagógusnapra szellőrózsát lopott neki a lány. Azt is a kályhába kellett dobnia. Ott hevert, amíg el nem kezdődött a fűtésszezon. Majd ki kell találnia valamit, hogy hová lett a zsebkendő. Elvesztette. A rossz fiúk elvették tőle. Nem volt nála vécépapír. Ez jó. Vécépapír soha nincs. Holnap tisztát kell hoznia.

Mondd csak el nyugodtan, mi történt, szól utána, ahogy egy mozdulattal az ajtó felé taszítja. Nyugodtan mesélj csak el mindent. És add át üdvözetemet a gondnok úrnak! Hangosan! Itt bent is hallani akarom!

Később mesélni fog róla a napköziseknek. Ő volt a kedvenc tanítványom.

NÁDORI LÍDIA fordítása